

tla in se je z ostrim nožem nevarno ranil. Njegova neprevidnost in nepokorščina je bila kaznovana. Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

(Umor s peresom.) Dva učenca obrtne šole v Budimpešti sta se po navadi vseh šolarjev nekaj časa pehala in lasala, naposled pa se resnično spopadla. Starejši od njiju je mlajšemu zabodel pero v trebuh. Zdravniki so pero sicer hitro odstranili, a kri je bila že zastupljena in deček je umrl še tisto uro.

Povpraševanje in ponavljanje.

Iskanje glasu.

Iz primerne stavka se vzame ena beseda, v kateri iščejo otroci „n“. Taki stavki bi bili n. pr. „Nacek ni ubogal matere“. — „Njegova neprevidnost in nepokorščina je bila kaznovana“ itd. Kaj pripravna besedica za to vajo je „in“, ker otroci „n“ na koncu besede poprej zapazijo, kakor pa v začetku. Pri iskanju glasu „n“ postopaj učitelj tako, kakor smo že povedali pri iskanju glasu „i“ ali „u“, ali, kakor smo pokazali pri „vajah posluha in jezika“.

Pisani „n“.

Kadar hoče pokazati učitelj pisani „n“, mora nekako tako postopati, kakor pri „u“. Kakor pri „u“ mora tudi pri „n“ opozoriti učence na upognjene (okrogle) črte ter pokazati jim tudi razliko upognjenih (okroglih) črt.)

Vaja v pisanju. Kaj so nož in škarje? „Nož in škarje so orodje“. Kako se glasi druga beseda? Iz katerih glasov je sestavljena besedica „in“? Vi znate za oba glasova že črke pisati; poskusimo zapisati celo besedo. Zapišite znamenje za prvi, za drugi glas! Čujte, mi ne izgovarjamo vsakega glasu zase *i—n*, ampak jih prav tesno zvežemo; mi pravimo, „in“, ne pa *i—n*. Tudi pri pisanju ne zapišemo vsake črke posebe, ampak vse črke ene besede zapišemo skupaj. V besedici „in“ izpustimo od črke „n“ prvo lasno črto ter potegnemo takoj prvo senčno črto na zadnjo lasno črto navzgor črke „i“; torej *in*. Poskusite! Piko na „i“ naredite šele potem, ko ste zapisali celo besedo, da vam ne bode treba prenehati. Pišite vsi tako, kakor vam bodem narekoval. Pisalo v roke! Nastavite! *i*, ena, *n*, ena, gor, dve, gor, pika!

Oddaljenost med 1. in 2. senčno črto mora biti nekoliko večja, kakor pa med 2. in 3., da otroci posamezne črke bolj vidijo.

Na tak način se jemlje tudi še druge vaje. N. pr. Nož je oster. (Nož — —.) Ta nož ni oster. (— nož ni —.) Nož ni nabrušen. (Nož ni nabrušen.) „Nacek ni ubogal matere.“ (— ni — —); potem Nacek ni — —. i. t. d. (Stavki s črko, *n* na koncu in v sredi.)

Nadaljnje vaje na podstavi Abecednika ali stenske table. Dvozložnih besed se ni treba bati, učencu, ki zna dobro glaskovati, ne delajo nič težav.

Pika na koncu stavka: Kadar učitelj zapiše cel stavek, naj reče: S pisanjem smo pri kraju. Tudi to lahko zaznamujemo. Na koncu zadnje besede postavimo namreč piko. Tako-le! Pika se naredi na spodnjo dvo-rižno črto. Naredite jo!

Tiskani n.

Pri vaji tiskanega **n** nastavi učitelj na čitalnem stroju do sedaj znane črke posamezno in potem zvezano v zlogih, v kojih se **n** v začetku ali na koncu nahaja; n. pr. *in*, *ni*, *un*, *nu*, i. t. d. Učenci beró posamezno in skupno. Vsak

zlog se poišče iz besede in vsaka beseda iz stavka. Glasi naj se sestavijo potem zopet v zloge, zlogi v besede in besede pa v stavke. To naj se vrši pri čitanju in pri pisanju. — Vaje so zdaj sintetične, zdaj analitične. Sicer pa postopaj učitelj pri tiskanem **n** tako, kakor pri tiskanem **i** ali **u**.

Na kateri glas se bodeš vedno spomnil, kadar vidiš nož?

Kako postopaj učitelj pri zvezah (n. pr. *in*, *ni*, *un*, *nu*, *u—ni*), je pokazano bolj natančno v 4. vaji pri iskanju in čitanju črke *n* v zvezi z *i* in *u*.

(Dalje prih.)

Jubilejska samopomoč.

Nekateri gg. društveniki so popolnoma prezrli oklic, ki smo ga priobčili že meseca vel. travna v „Učit. Tovarišu“ in v „Popotniku“. Tamkaj smo ponovili gg. društvenikom v opomin in ravnanje § 5. lit b, ki veli jasno in umljivo, da plačaj vsak društvenik meseca svečna vsakega leta 2 K v rezervno podporno zalogo.

Mnogo p. n. društvenikov je izpolnilo to svojo dolžnost, a nekateri so popolnoma nanjo pozabili.

Opominjamo torej dotičnike (posestnike sprejemnih listov števil 7, 60, 61, 62, 63, 70, 78, 79, 125, 147, 150, 159, 160, 167, 169 in 175), da blagovole čim prej vplačati omenjeni 2 K.

Poleg tega naj vsi gospodje vplačniki napišejo na poštno nakaznico številko sprejemnega lista, da bo blagajniku delo olajšano.

Ljubljana, 6. mal. srpana 1899.

Avgust Kleč, predsednik.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa L. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gosp. Franc Trošt, nadučitelj na Igu, 1 gld.

Učiteljski konvikt: Gdč. Eleonora Dev, učiteljica v Trebnjem, na knj. kr. podr. št. — 3·60 gld.; g. Ivan Bajželj, učitelj na Jesenicah, za košček metliške klobase izlicitiral 3·02 gld.

Osobne vesti. Nadučitelj na ljudski šoli v Pragi, g. Vaclav Srp, je imenovan glavnim učiteljem na učiteljski šoli v Ljubljani. Učitelj na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, g. Janko Janežič, in učitelj na nemški deški ljudski šoli v Ptuj, g. Fran Suher, sta imenovana vadniškima učiteljema v Ljubljani.

Vadniška učitelja p. i. gg. J. Eppich in Fr. Gerkman sta šla koncem tega šolskega leta v pokoj. Ob tej priliki je njima priredil učiteljski zbor tukajšnjega učiteljskega v „Svicariji“ časten večer, katerega se je vdeležil tudi g. ravnatelj dr. Junovicz. V raznih napitnicah so se povdarjale pred vsem velike zasluge, ki sta si jih pridobila ta dva gospoda kot vzgojitelja mladine in učiteljstva. Saj že samo to zadostuje, če povemo, da je služil g. Gerkman 47 let in g. Eppich pa 46 let! V teh številkah je povedano mnogo, kdor ve, kako trudapolno je delovanje učitelja in vzgojitelja mladine. Z mirno vestjo stopita torej lahko v zasluženi pokoj ter uživata lahko v zadovoljstvu „otium cum dignitate“. S ponosno samosvestjo gledata lahko v preteklost, počivaje v senci plodonosnega drevesa, ki razsipljuje svoj okrepčujoči sad širom naše lepe domovine. Bog ju ohrani v blagodejni senci tega plodonosnega drevesa zdrava, srečna in zado-